

Uniwersytet
Wrocławski

Prawo prywatne międzynarodowe

Prowadzący: **mgr Tobiasz Gajda**

Centrum Badań Problemów Prawnych I
Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej UWr

[Kontakt: tobiasz.gajda@uwr.edu.pl](mailto:tobiasz.gajda@uwr.edu.pl)

Uniwersytet
Wrocławski

Zobowiązania pozaumowne

Ustawa PPM z 1965 r.

Łącznik Legis loci actus

Łącznik Legis
loci delicti commissi

Miejsce dokonania lub spełnienia się zdarzenia

USTAWA PPM Z 2011 R.

ART. 33

ROZPORZĄDZENIE RZYM II

Rozporządzenie definiuje **szkodę** jako wszelkie następstwo wynikające z czynu niedozwolonego, bezpodstawnego wzbogacenia, prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia lub culpa in contrahendo.

Rozporządzenie znajduje zastosowanie także do zobowiązań pozaumownych, co do których zachodzi prawdopodobieństwo ich powstania.

Art. 33 UPPM:

„Prawo właściwe dla zobowiązania ze zdarzenia niebędącego czynnością prawną określa rozporządzenie (WE) nr 864/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II)”

Rzym II

Pierwszeństwo zasady

lex loci damni

przed zasadą lex loci delicti commissi

PODSTAWOWE ZASADY ROZPORZĄDZENIA RZYM II (1)

Data, od której stosuje się rozporządzenie to 11 stycznia 2009 r. (z wyjątkiem art. 29, który stosuje się od 11 lipca 2008 r.) - art. 32

Rozporządzenie stosuje się do zdarzeń powodujących szkodę, które następują po jego wejściu w życie (art. 31)

Pojęcie „zobowiązania pozaumownego”, użyte w celu określenia zakresu rozporządzenia, powinno być rozumiane w sposób autonomiczny (pkt 11 preambuły)

Normy kolizyjne dotyczące odpowiedzialności deliktowej zamieszczone w rozporządzeniu obejmują nie tylko odpowiedzialność opartą na zasadzie winy, lecz również na zasadzie ryzyka

Zakresem zastosowania statutu deliktowego objęta jest również zdolność deliktowa

- Prawem właściwym dla zobowiązania pozaumownego wynikającego z czynu niedozwolonego - jest prawo państwa, w którym powstaje szkoda, niezależnie od tego, w jakim państwie miało miejsce zdarzenie powodujące szkodę
- oraz
- niezależnie od tego, w jakim państwie lub państwach występują skutki pośrednie tego zdarzenia!
 - *W przypadku gdy osoba, której przypisuje się odpowiedzialność i poszkodowany mają w chwili powstania szkody miejsce zwykłego pobytu w **tym samym państwie**, stosuje się prawo tego państwa.*

W przypadku spółek i innych jednostek organizacyjnych miejscem pobytu jest miejsce siedziby ich zarządu.

Jeśli szkoda powstała w ramach działalności filii to miejscem zwykłego pobytu jest siedziba tej filii/agencji.

W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą za miejsce stałego pobytu uznaje się miejsce głównego przedsiębiorstwa.

Jeśli czyn wykazuje ściślejszy związek z
innym państwem niż ww. to stosuje się
prawo tego państwa.

Odpowiedzialność za produkt – prawo właściwe

- > prawo państwa, w którym poszkodowany ma miejsce zwykłego pobytu jeśli produkt został wyprodukowany w tym państwie,
- > prawo państwa, w którym produkt nabyto jeśli został on wprowadzony do obrotu w tym państwie,
- > prawo państwa, w którym powstała szkoda, jeżeli produkt został wprowadzony do obrotu w tym państwie.

Jeśli osoba, której przypisuje się odpowiedzialność nie mogła w uzasadniony sposób przewidzieć wprowadzenia produktu lub produktu tego samego rodzaju do obrotu w państwie, którego prawo stosuje się zgodnie z powyższymi zasadami prawem właściwym jest prawo miejsca pobytu tej osoby.

#1

WYJĄTKI

Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że czyn pozostaje w ściślejszym związku z innym państwem niż wyżej wskazane - stosuje się prawo tego państwa.

#2

Dowody

Ciężar dowodu, że wprowadzenie nastąpiło bez zgody osoby uważanej za odpowiedzialną spoczywa na osobie uważanej za odpowiedzialną. Osoba odpowiedzialna to nie tylko wytwórca końcowy lecz także producent składników, pośrednicy, sprzedawcy detaliczni, hurtownicy.

Nieuczciwa konkurencja

Właściwym jest prawo państwa, w którym występuje lub jest prawdopodobne wystąpienie naruszenia stosunków konkurencyjnych lub zbiorowych interesów konsumentów.

Jeśli czyn nieuczciwej konkurencji narusza tylko interesy oznaczonego konsumenta stosuje się zasadę ogólną z art. 4. RRII

Szkody w środowisku naturalnym

Prawem właściwym dla zobowiązania wynikającego z takiej szkody jest prawo określone w art. 4 ust. 1 chyba, że osoba dochodząca odszkodowania decyduje się poddać swoje roszczenie prawu państwa, w którym nastąpiło zdarzenie powodujące szkodę.

Szkody dotyczą niekorzystnych zmian w środowisku naturalnym tj. woda, gleba, powietrze lub osłabienie funkcji pełnionych przez te zasoby na rzecz innych zasobów lub społeczeństwa.

Naruszenie praw własności intelektualnej

Naruszenie praw własności intelektualnej – prawem właściwym jest prawo państwa, na podstawie którego dochodzi się ochrony zgodnie z zasadą terytorializmu

Spory zbiorowe

Prawem właściwym dla zobowiązania pozaumownego z tytułu odpowiedzialności osoby będącej pracownikiem lub pracodawcą lub z tytułu odpowiedzialności organizacji reprezentujących interesy zawodowe za szkody spowodowane sporem zbiorowym jest prawo państwa, w którym taki spór ma zostać podjęty.

PRAWO WŁAŚCIWE DLA ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z **BEZPODSTAWNEGO** **WZBOGACENIA**

Bezpodstawne wzbogacenie to powiązanie wzbogacenia jednego podmiotu kosztem zubożenia drugiego.

Uniwersytet
Wrocławski

ZGODNIE Z ROZPORZĄDZENIEM
art. 10

Uniwersytet
Wrocławski

**PRAWO WŁAŚCIWE DLA ZOBOWIĄZAN
WYNIKAJĄCYCH Z PROWADZENIA
CUDZYCH SPRAW BEZ ZLECENIA**

Uniwersytet
Wrocławski

ZGODNIE Z ROZPORZĄDZENIEM
art. 11

#1

W dniu 1 marca 2007 r. w Rzymie została zawarta umowa sprzedaży udziałów w polskiej spółce Auto-Moto sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Sprzedającym był obywatel Polski, zamieszkały w Szwajcarii, kupującym był obywatel Irlandii, mieszkający w Londynie. Powodem zawarcia transakcji było zapewnienie sprzedającego, że spółka jest wyłącznym w Europie licencjobiorcą nowatorskiego oprogramowania do produkcji leków na chorobę nowotworową, w związku z czym ma w perspektywie wielkie zyski. Z tego powodu kupujący zapłacił za udział w spółce, wart nominalnie 50 zł, 50 000 dolarów. W dniu 1 grudnia 2009 r. nabywca zdaje sobie sprawę, iż został wprowadzony przez sprzedającego podstępnie w błąd, gdyż licencja była fikcją.

1. Na jakiej podstawie może dochodzić ewentualnych roszczeń w sytuacji, gdy strony nie dokonały wyboru prawa?
2. Jaki sąd jest właściwy?

#2

Jan Kowalski zamieszkały we Wrocławiu przy użyciu niemieckiego portalu z ogłoszeniami wyszukał ofertę sprzedaży samochodu osobowego. Po wymianie korespondencji drogą elektroniczną z właścicielem pojazdu Helmutem Schmidtem zdecydował się na zakup powyższego pojazdu. W tym też celu udał się, w dniu 15 czerwca 2012 r., do miejsca zamieszkania sprzedającego, tj. do Frankfurtu nad Odrą. Jan Kowalski zapłacił cenę, natomiast Helmut Schmidt wydał mu samochód wraz z dwoma kompletami kluczyków oraz niemieckim dowodem rejestracyjnym. Po dokonaniu transakcji Jan Kowalski wracał nowo nabytym samochodem do domu. W trakcie jazdy, niedaleko miejscowości Bielany Wrocławskie, wskutek niedostosowania prędkości do panujących warunków atmosferycznych (padał deszcz i było ślisko) wpadł w poślizg i wypadł z drogi, zatrzymując się na płocie okalającym dom mieszkalny należący do Adama Nowaka. Wskutek powyższego zdarzenia płot uległ całkowitemu zniszczeniu, w efekcie czego Adam Nowak poniósł szkodę majątkową szacowaną na ok. 5000 zł.

W oparciu o powyższy stan faktyczny wskaż:

1. Prawo właściwe dla odpowiedzialności z tytułu szkody powstałej wskutek wypadku

#3

Rudolf D., obywatel Austrii, mający miejsce zwykłego pobytu w Niemczech, włamał się w tym kraju na serwer znajdujący się w Hiszpanii, skąd ukradł poufne dane spółki C&B z siedzibą w Portugalii, a następnie przekazał je drogą elektroniczną do Giuseppe B., mającego miejsce zwykłego pobytu we Włoszech. Z kolei Giuseppe B. przekazuje otrzymane w ten sposób dane do firmy Z, również posiadającej siedzibę we Włoszech, a wytwarzającej produkty konkurencyjne w stosunku do tych produkowanych przez spółkę C&B i rozprowadzającej je w obrębie Unii Europejskiej. Poszkodowana spółka C&B chce wytoczyć powództwa przeciwko Rudolfowi D. i Giuseppe B.

1. Jaki sąd będzie właściwy w przypadku Rudolfa D., a jaki w przypadku Giuseppe B.?
2. Jakie prawo będzie właściwe w przypadku Rudolfa D., a jakie w przypadku Giuseppe B.?

#4

Spółka AB & C z siedzibą we Francji, zajmująca się handlem owocami, zakupiła w Australii 20 ton gruszek. Towar ten był przewożony drogą morską z Melbourne (Australia) do Rotterdamu (Holandia) w specjalnych chłodniach, na pokładzie statku „Star of the Sea” zarejestrowanego we Włoszech. List przewozowy został wystawiony przez niemiecką firmę Z, zajmującą się transportem towarów w chłodniach. Następnie po tym, jak towar został dowieziony do docelowego portu w Holandii, był transportowany drogą lądową, na podstawie międzynarodowego kwitu konsygnacyjnego, do Rungis (Francja), gdzie spółka AB & C odkryła szkodę. Okazało się, że owoce dojrzały przedwcześnie na skutek awarii w systemie chłodzenia. Ubezpieczyciel, firma X, pokryła spółce AB & C straty spowodowane transportem, a następnie pozwała przed francuskim Tribunal de Commerce niemiecką firmę Z oraz właściciela statku „Star of the Sea”.

1. Czy sprawa została wytoczona przed właściwym sądem?
2. Według jakiego prawa sąd powinien rozpatrzyć sprawę?

#5

Hans D., mający miejsce stałego pobytu w Niemczech i tam na stałe zatrudniony, został przez zatrudniające go przedsiębiorstwo oddelegowany do pracy we Francji. Podczas wykonywania tej pracy Hans D. miał kontakt z materiałami promieniotwórczymi. 38 Rozdział IV Po zakończeniu pracy we Francji, Hans D. na krótko powrócił do Niemiec, gdzie rozpoznano u niego pierwsze objawy choroby popromiennej. Po paru latach przeszedł na emeryturę i wraz z żoną przeprowadził się na stałe do Włoch. We Włoszech choroba w pełni się rozwinęła. Hans D. pozwał właściciela firmy, w której pracował we Francji.

Jakie prawo będzie w tym wypadku właściwe?

Dziękuję za uwagę! 😊

mgr Tobiasz Gajda

Centrum Badań Problemów Prawnych i
Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej
Uwr

tobiasz.gajda@uwr.edu.pl